

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

11. ledna 2024*

„Kasační opravný prostředek – Společná zahraniční a bezpečnostní politika –
Omezující opatření přijatá vůči Sýrii – Opatření namířená proti osobám spojeným s osobami
a subjekty, na které se vztahují omezující opatření – Seznam osob, na které se vztahuje zmrazení
finančních prostředků a hospodářských zdrojů – Důkaz o opodstatněnosti zařazení jména
žalobce na tyto seznamy“

Ve věci C-524/22 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek podaný na základě článku 56 statutu Soudního
dvora Evropské unie dne 4. srpna 2022,

Amer Foz, s bydlištěm v Dubaji (Spojené arabské emiráty), zástupce: L. Cloquet, advokát,

navrhovatel,

příčemž další účastníci řízení je:

Rada Evropské unie, zástupci: M. Bishop a T. Haas, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení: T. von Danwitz (zpravodaj), předseda senátu, P. G. Xuereb a A. Kumin, soudci,

generální advokát: L. Medina,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez
stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se Amer Foz domáhá částečného zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 18. května 2022, Foz v. Rada (T-296/20, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2022:298), kterým Tribunál zamítl jeho žalobu znějící na zrušení:
- prováděcího rozhodnutí Rady (SZBP) 2020/212 ze dne 17. února 2020, kterým se provádí rozhodnutí 2013/255/SZBP o omezujících opatřeních vůči Sýrii (Úř. věst. 2020, L 43 I, s. 6), prováděcího nařízení Rady (EU) 2020/211 ze dne 17. února 2020, kterým se provádí nařízení (EU) č. 36/2012 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii (Úř. věst. 2020, L 43 I, s. 1) (dále jen společně „původní akty“);
 - rozhodnutí Rady (SZBP) 2020/719 ze dne 28. května 2020, kterým se mění rozhodnutí 2013/255/SZBP o omezujících opatřeních vůči Sýrii (Úř. věst. 2020, L 168, s. 66), jakož i prováděcího nařízení Rady (EU) 2020/716 ze dne 28. května 2020, kterým se provádí nařízení (EU) č. 36/2012 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii (Úř. věst. 2020, L 168, s. 1) (dále společně jen „akty o ponechání na seznamech z roku 2020“), a
 - rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/855 ze dne 27. května 2021, kterým se mění rozhodnutí 2013/255/SZBP o omezujících opatřeních vůči Sýrii (Úř. věst. 2021, L 188, s. 90), a prováděcího nařízení Rady (EU) 2021/848 ze dne 27. května 2021, kterým se provádí nařízení (EU) č. 36/2012 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii (Úř. věst. 2021, L 188, s. 18) (dále společně jen „sporné akty“),

v rozsahu, v němž těmito akty bylo jeho jméno zařazeno na seznamy připojené k uvedeným aktům a na těchto seznamech ponecháno.

Právní rámec

- 2 Článek 27 rozhodnutí Rady 2013/255/SZBP ze dne 31. května 2013 o omezujících opatřeních vůči Sýrii (Úř. věst. 2013, L 147, s. 14) ve znění rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/1836 ze dne 12. října 2015 (Úř. věst. 2015, L 266, s. 75), stanoví:

„1. Členské státy přijmou opatření nezbytná k tomu, aby osobám odpovědným za násilné represe proti civilnímu obyvatelstvu v Sýrii, osobám, které mají prospěch z tohoto režimu nebo které jej podporují, a osobám s nimi spojeným, jak jsou uvedeny v příloze I, zabránily ve vstupu na svá území nebo jejich průjezdu přes ně.

2. V souladu se závěry a rozhodnutími učiněnými Radou v souvislosti se situací v Sýrii podle 5. až 11. bodu odůvodnění také členské státy přijmou opatření nezbytná k tomu, aby zabránily vstupu na svá území nebo průjezdu přes ně:

- a) předním podnikatelům působícím v Sýrii;
- b) členům rodin Assadů a Machlúfů;
- c) ministrům syrské vlády, kteří byli u moci po květnu 2011;

- d) příslušníkům syrských ozbrojených sil v hodnosti „plukovníka“ nebo v odpovídající hodnosti či v hodnosti vyšší, kteří byli ve funkci po květnu 2011;
 - e) příslušníkům syrských bezpečnostních a zpravodajských služeb, kteří byli ve funkci po květnu 2011;
 - f) členům milic spolupracujících s režimem; nebo
 - g) osobám činným v oblasti šíření chemických zbraní,
- a osobám s nimi spojeným, jak jsou uvedeny v příloze I.

3. Osoby, subjekty a orgány spadající do některé z kategorií uvedených v odstavci 2 se nezařadí na seznam osob a subjektů uvedený v příloze I nebo se na tomto seznamu neponechají, je-li k dispozici dostatek informací o tom, že nejsou či již dále nejsou s režimem spjaty, nemají na něj žádný vliv ani nepředstavují skutečné riziko obcházení.

4. Všechna rozhodnutí o zařazení na seznam se přijímají na individuálním a jmenovitém základě s ohledem na přiměřenost opatření.

[...]“

3 Článek 28 odst. 1 až 5 rozhodnutí 2013/255, ve znění rozhodnutí 2015/1836, stanoví:

„1. Zmrazují se veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náležejí osobám odpovědným za násilné represe proti civilnímu obyvatelstvu v Sýrii, osobám a subjektům, které mají prospěch z tohoto režimu nebo které jej podporují, a osobám a subjektům s nimi spojeným, jak jsou uvedeny v přílohách I a II, nebo které jsou těmito osobami nebo subjekty vlastněny, drženy či kontrolovány.

2. V souladu se závěry a rozhodnutími učiněnými Radou v souvislosti se situací v Sýrii podle 5. až 11. bodu odůvodnění se zmrazují veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náležejí:

- a) předním podnikatelům působícím v Sýrii;
- b) členům rodin Assadů a Machlúfů;
- c) ministrům syrské vlády, kteří byli u moci po květnu 2011;
- d) příslušníkům syrských ozbrojených sil v hodnosti „plukovníka“ nebo v odpovídající hodnosti či v hodnosti vyšší, kteří byli ve funkci po květnu 2011;
- e) příslušníkům syrských bezpečnostních a zpravodajských služeb, kteří byli ve funkci po květnu 2011;
- f) členům milic spolupracujících s režimem nebo
- g) členům subjektů, jednotek, agentur, orgánů nebo institucí činných v oblasti šíření chemických zbraní,

nebo které jsou těmito osobami vlastněny, drženy či kontrolovány, a osobám a subjektům s nimi spojeným, jak jsou uvedeny v příloze I.

3. Osoby, subjekty a orgány spadající do některé z kategorií uvedených v odstavci 2 se nezařadí na seznam osob a subjektů uvedený v příloze I nebo se na tomto seznamu neponechají, je-li k dispozici dostatek informací o tom, že nejsou či již dále nejsou s režimem spjaty, nemají na něj žádný vliv ani nepředstavují skutečné riziko obcházení.

4. Všechna rozhodnutí o zařazení na seznam se přijímají na individuálním a jmenovitém základě s ohledem na přiměřenost opatření.

5. Žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje se nezprístupní fyzickým či právnickým osobám nebo subjektům uvedeným v přílohách I a II, a to přímo ani nepřímo ani v jejich prospěch.“

4 Článek 15 odst. 1a a 1b nařízení Rady (EU) č. 36/2012 ze dne 18. ledna 2012 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii a o zrušení nařízení (EU) č. 442/2011 (Úř. věst. 2012, L 16, s. 1), ve znění nařízení Rady (EU) 2015/1828 ze dne 12. října 2015 (Úř. věst. 2015, L 266, s. 1), stanoví:

„1a. Seznam v příloze II rovněž zahrnuje fyzické a právnické osoby, subjekty a orgány, o kterých Rada v souladu s čl. 28 odst. 2 [rozhodnutí 2013/255] rozhodla, že spadají do některé z těchto kategorií:

- a) přední podnikatelé působící v Sýrii;
- b) členové rodin Asadů a Machlúfů;
- c) ministři syrské vlády, kteří byli u moci po květnu 2011;
- d) příslušníci syrských ozbrojených sil v hodnosti „plukovníka“ nebo v odpovídající hodnosti či v hodnosti vyšší, kteří byli ve funkci po květnu 2011;
- e) příslušníci syrských bezpečnostních a zpravodajských služeb, kteří byli ve funkci po květnu 2011;
- f) členové milic spolupracujících s režimem;
- g) osoby, subjekty, jednotky, agentury, orgány nebo instituce činné v oblasti šíření chemických zbraní.

a fyzické nebo právnické osoby a subjekty s nimi spojené, na které se článek 21 tohoto nařízení nevztahuje.

1b. Osoby, subjekty a orgány spadající do některé z kategorií uvedených v odstavci 1a se nezařadí na seznam osob, subjektů a orgánů uvedený v příloze II nebo se na tomto seznamu neponechají, je-li k dispozici dostatek informací o tom, že nejsou či již dále nejsou s režimem spjaty, nemají na něj žádný vliv ani nepředstavují skutečné riziko obcházení.“

Skutečnosti předcházející sporu

- 5 Skutečnosti předcházející sporu jsou vylíčeny v bodech 2 až 27 napadeného rozsudku. Pro účely tohoto řízení je lze shrnout následovně.
- 6 Navrhovatel je podnikatelem syrské státní příslušnosti, jehož jméno bylo doplněno prováděcím rozhodnutím 2020/212 a prováděcím nařízením 2020/211 na řádek 291 seznamu obsaženého v oddílu A (Osoby) přílohy I rozhodnutí 2013/255 a na řádek 291 seznamu obsaženého v oddíle A (Osoby) přílohy II nařízení č. 36/2012, v nichž jsou uvedena jména osob, jejichž finanční prostředky a hospodářské zdroje se zmrazují (dále jen společně „sporné seznamy“). Jeho pozice v nich byly popsány jako pozice „generální[ho] ředitel[e] společnosti ASM International General Trading LLC“. „Samer FOZ; společnost Aman Holding [(Aman Dimashq JSC)]“ a společnost „ASM International General Trading LLC“ jsou v nich uvedeni jako „příbuzní/obchodní společníci/subjekty nebo partneři/vazby“ navrhovatele.
- 7 Důvody pro zařazení jména navrhovatele na sporné seznamy byly na každém z nich formulovány shodně, a to následovně:

„Přední podnikatel s osobními a rodinnými podnikatelskými zájmy a aktivitami v řadě odvětví syrského hospodářství, mimo jiné prostřednictvím společnosti Aman Holding (dříve známé jako Aman Group). Prostřednictvím společnosti Aman Holding má finanční prospěch z přístupu k obchodním příležitostem a podporuje [...] režim [Bašára Asáda], včetně zapojením se do režimem podporovaného projektu Marota City. Od roku 2012 je rovněž generálním ředitelem společnosti ASM International [General] Trading LLC.

Je rovněž spojen se svým bratrem Samerem Fozem, který je od ledna 2019 označen ze strany [Evropské unie] jako přední syrský podnikatel působící v Sýrii a podporující syrský režim nebo mající z něj prospěch.“

- 8 Rozhodnutím 2020/719, kterým byla prodloužena platnost rozhodnutí 2013/255 do 1. června 2021, a prováděcím nařízením 2020/716 ponechala Rada Evropské unie jméno navrhovatele na sporných seznamech z týchž důvodů.
- 9 Rozhodnutím 2021/855, kterým byla prodloužena platnost rozhodnutí 2013/255 do 1. června 2022, a prováděcím nařízením 2021/848, Rada ponechala jméno navrhovatele na sporných seznamech, přičemž změnila jednak popis jeho funkcí a jednak důvody jeho zařazení na tyto seznamy (dále jen „odůvodnění z roku 2021“).
- 10 Jeho pozice jsou v nich tedy napříště popsány jako pozice „zakladatel[e] společnosti District 6 Company a zakládající[ho] partner[a] společnosti Easy Life Company“. Údaj u společnosti „ASM International General Trading LLC“ byl odstraněn a údaj „místopředseda společnosti Asas Steel Company“ byl doplněn jakožto „příbuzní/obchodní společníci/subjekty nebo partneři/vazby“ navrhovatele.
- 11 Dále odůvodnění z roku 2021 zní následovně:

„Přední podnikatel s osobními a rodinnými podnikatelskými zájmy a aktivitami v řadě odvětví syrského hospodářství. Má také finanční prospěch z přístupu k obchodním příležitostem a podporuje syrský režim. V letech 2012 až 2019 byl generálním ředitelem společnosti ASM International [General] Trading LLC.

Je rovněž spojen se svým bratrem Samerem Fozem, který je od ledna 2019 označen ze strany Rady jako přední podnikatel působící v Sýrii a podporující syrský režim nebo mající z něj prospěch. Spolu se svým bratrem realizuje řadu komerčních projektů, zejména v oblasti Adra al-Ummaliya [(předměstí Damašku)]. Mezi tyto projekty patří továrna, která vyrábí kabely a příslušenství pro ně, jakož i projekt výroby elektřiny pomocí solární energie. Účastnili se rovněž různých činností s [Islámským státem v Iráku a Levantě (ISIL), Dá'íš] jménem [...] režimu [Bašára Asáda], včetně poskytování zbraní a střeliva výměnou za pšenici a ropu [olej].“

Žaloba k Tribunálu a napadený rozsudek

- 12 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 12. května 2020 a upraveným v průběhu řízení podal navrhovatel žalobu znějící na zrušení původních aktů, aktů o ponechání na seznamech z roku 2020 a sporných aktů v rozsahu, v němž se jej týkají, přičemž uplatnil šest žalobních důvodů, z nichž první vychází z nesprávného posouzení, druhý z porušení zásady proporcionality, třetí z porušení práva na vlastnictví a práva na svobodný výkon hospodářské činnosti, čtvrtý ze zneužití pravomoci, pátý z porušení povinnosti uvést odůvodnění a konečně šestý z porušení práva na obhajobu a práva na spravedlivý proces.
- 13 Tribunál nejprve posuzoval pátý a šestý žalobní důvod, které zamítl, a poté v bodech 71 až 179 napadeného rozsudku první žalobní důvod.
- 14 Tribunál po úvodních poznámkách k problematice přezkoumal důvody pro zařazení na seznam týkající se jednotlivých kritérií pro zařazení na seznam, relevantnost a spolehlivost důkazů předložených Radou a následně význam kritéria pro zařazení na seznam týkajícího se spojení s osobou nebo subjektem, na které se vztahují omezující opatření, jakož i rodinné podnikatelské zájmy navrhovatele v rámci společností Aman Holding a ASM International General Trading.
- 15 Pokud jde o rodinné podnikatelské zájmy navrhovatele v rámci společnosti Aman Holding, Tribunál v bodě 137 napadeného rozsudku Tribunál uvedl, že pokud jde o sporné akty, navrhovatel platně prokázal, že dne 22. listopadu 2020, tj. před jejich přijetím, prodal své podíly ve společnosti Aman Holding a v návaznosti na tento prodej nezastával v rámci této společnosti odpovědnou funkci, takže pokud jde o tyto akty, Rada nemohla namítat jeho podíl v uvedené společnosti, aby prokázala spojení mezi ním a jeho bratrem Samerem Fozem. Tribunál z toho v bodě 144 uvedeného rozsudku vyvodil, že pokud jde o původní akty a akty o ponechání na seznamech z roku 2020, Rada dostatečně prokázala spojení mezi navrhovatelem a jeho bratrem Samerem Fozem z důvodu jejich obchodních vazeb v rámci společnosti Aman Holding, ale že tomu tak nebylo, pokud jde o sporné akty.
- 16 Pokud jde o rodinné podnikatelské zájmy navrhovatele v rámci společnosti ASM International General Trading, měl Tribunál v bodech 149 a 155 uvedeného rozsudku za to, že pokud jde o původní akty, Rada dostatečně prokázala vazbu mezi navrhovatelem a jeho bratrem Samerem Fozem z důvodu jejich obchodních vazeb v rámci společnosti ASM International General Trading, avšak nikoli pokud jde o akty o ponechání na seznamech z roku 2020 nebo sporné akty, neboť tato společnost byla zrušena dne 25. února 2020.

- 17 Pokud jde o různé činnosti prováděné navrhovatelem a jeho bratrem, Samerem Fozem, s ISIL jménem syrského režimu, Tribunál v bodech 161 až 164 napadeného rozsudku uvedl následující:

„161. Podle znění odůvodnění z roku 2021 zahrnovaly různé činnosti s ISIL vedené jménem syrského režimu zejména „poskytování zbraní a střeliva výměnou za pšenici a ropu [olej]“.

162 Na základě informací vyplývajících z internetových stránek Pro-justice lze konstatovat, že navrhovatel a jeho bratr vykonávali činnost ve prospěch syrského režimu, včetně poskytování zbraní a střeliva výměnou za pšenici a ropu [olej]. Podle uvedených internetových stránek se tyto obchodní výměny uskutečnily v době, kdy ISIL kontroloval celou východní Sýrii, což ostatně potvrdil i jeden z jeho vůdců. Na internetových stránkách The Syria Report je uvedeno, že přepravu zejména pšenice do oblastí kontrolovaných ISIL provádí dceřiná společnost Aman Holding, což je další faktor odhalující význam Samere Foze v očích syrského režimu. Společnost Aman Holding, kterou řídí rodina Fozových, jedná podle internetových stránek agentury Reuters jménem syrského režimu v oblasti obchodu s obilím. Na posledně uvedených internetových stránkách se uvádí, že společnost Aman Holding provozuje zprostředkovatelskou činnost za účelem obchodování s obilovinami se společností Hoboob, která je ve vlastnictví syrského státu. Společnost Aman Holding potvrzuje, že v roce 2013 dovezla pšenici do Sýrie. Konečně společnost ASM International General Trading se sídlem ve Spojených arabských emirátech se zabývala také obchodováním s pšenicí, jak je patrné z internetových stránek Arab News a Al Arabiya.

163 Jak tedy vyplývá z bodu 162 výše, Rada předložila soubor dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů ve smyslu judikatury. Tato část odůvodnění z roku 2021 je proto dostatečně podložena. Tento závěr není zpochybněn nepodloženým argumentem navrhovatele, podle kterého tato obvinění vyplývají z kategorických tvrzení, a v důsledku toho jsou neopodstatněná.

164 Je tudíž třeba dospět k závěru, že pokud jde o tuto část odůvodnění z roku 2021, Rada dostatečně podložila spojení mezi navrhovatelem a Samerem Fozem z důvodu jejich různých činností vykonávaných jménem syrského režimu s ISIL.“

- 18 Pod nadpisem „Závěry týkající se vazby na osobu, na kterou se vztahují omezující opatření“, Tribunál v bodech 165 až 167 napadeného rozsudku uvedl následující:

„165 Zprvu z výše uvedeného vyplývá, že navrhovatel a jeho bratr, Samer Foz, udržují vazby v rámci obchodních vztahů. Rada ke dni přijetí původních aktů především prokázala, že navrhovatel a Samer Foz udržují obchodní vztahy prostřednictvím rodinného podniku Aman Holding a ASM International General Trading. Dále, pokud jde o akty o ponechání na seznamech z roku 2020, Rada prokázala, že oba bratři udržují obchodní vztahy prostřednictvím uvedeného rodinného podniku. Konečně, pokud jde o akty o ponechání na seznamech z roku 2021, Rada prokázala, že navrhovatel a jeho bratr udržují obchodní vztahy, neboť se podílejí na činnostech ISIL jménem syrského režimu.

166 Existence obchodních vztahů mezi navrhovatelem a jeho bratrem, Samerem Fozem, se projevuje rovněž formou vzájemné shody při správě jejich akciových portfolií. [...]

- 167 Konečně navrhovatel ve svých písemnostech netvrdí, že přerušil své vztahy se Samerem Fozem, nebo že se od něj distancoval. Vazby mezi navrhovatelem a jeho bratrem proto nadále trvají.“
- 19 V bodě 177 napadeného rozsudku Tribunál uvedl, že odůvodnění zařazení jména navrhovatele na sporné seznamy z důvodu jeho vazby na osobu, na kterou se vztahují omezující opatření, je dostatečně podložené, takže s ohledem na toto kritérium je zařazení jeho jména na tyto seznamy opodstatněné. V bodě 179 tohoto rozsudku Tribunál zamítl první žalobní důvod jako neopodstatněný, aniž by bylo třeba zkoumat opodstatněnost ostatních výtek vznesených navrhovatelem, jejichž cílem bylo zpochybnit ostatní kritéria pro zařazení na seznam.
- 20 Konečně Tribunál zamítl čtvrtý žalobní důvod, poté druhý a třetí žalobní důvod jako celek, a v důsledku toho zamítl žalobu v plném rozsahu.

Návrhová žádání účastníků řízení a řízení před Soudním dvorem

- 21 Navrhovatel navrhuje, aby Soudní dvůr:
- částečně zrušil napadený rozsudek v rozsahu, v němž zamítl jeho žalobu na zrušení napadených aktů;
 - zrušil napadené akty v rozsahu, v němž se jej týkají;
 - nařídil Radě, aby odstranila jeho jméno z příloh rozhodnutí 2013/255, jakož i nařízení č. 36/2012, a
 - uložil Radě náhradu nákladů řízení.
- 22 Rada navrhuje, aby Soudní dvůr:
- kasační opravný prostředek zamítl;
 - podpůrně zamítl návrh, kterým se navrhovatel domáhá toho, aby jí bylo nařízeno odstranit jeho jméno z příloh rozhodnutí 2013/255, jakož i nařízení č. 36/2012, a
 - uložil navrhovateli náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 23 Navrhovatel vznáší na podporu kasačního opravného prostředku osm důvodů, z nichž první až čtvrtý vychází ze zkreslení důkazů a skutkových okolností, pátý z nesprávného použití judikatury vyplývající z rozsudků ze dne 21. dubna 2015, Anboubá v. Rada (C-605/13 P, EU:C:2015:248) a Anboubá v. Rada (C-630/13 P, EU:C:2015:247), šestý z nesprávného použití článků 27 a 28 rozhodnutí 2013/255, ve znění rozhodnutí 2015/1836, jakož i článku 15 nařízení č. 36/2012, ve znění nařízení 2015/1828, sedmý ze zkreslení skutkových okolností a osmý z nesprávného použití pravidel týkajících se důkazního břemene.

K přípustnosti

Argumentace účastníků řízení

- 24 Rada především tvrdí, že důvody kasačního opravného prostředku jsou nepřipustné, jelikož nebyly přesným způsobem uvedeny kritizované body napadeného rozsudku, což je v rozporu s požadavky vyplývajícími z čl. 256 odst. 1 druhého pododstavce SFEU, čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, jakož i čl. 168 odst. 1 písm. d) a čl. 169 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora. Podle názoru Rady by proto měl být kasační opravný prostředek prohlášen za nepřipustný v plném rozsahu.
- 25 Navrhovatel tuto argumentaci zpochybňuje a poukazuje na to, že kromě argumentů rozvedených na podporu každého z důvodů kasačního opravného prostředku, které uvádí, odkazuje v úvodní části kasačního opravného prostředku na body 162, 167 a 177 napadeného rozsudku jakožto na body obsahující závěry Tribunálu, které považuje za nesprávné.

Závěry Soudního dvora

- 26 Na úvod je třeba poznamenat, že podle ustálené judikatury z čl. 256 odst. 1 druhého pododstavce SFEU, z čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, jakož i z čl. 168 odst. 1 písm. d) a čl. 169 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora vyplývá, že kasační opravný prostředek musí přesným způsobem uvádět kritizované body rozsudku, jehož zrušení je navrhováno, jakož i právní argumenty, kterými je tento návrh konkrétně podpořen, jinak je kasační opravný prostředek nebo příslušný důvod kasačního opravného prostředku nepřipustný (rozsudek ze dne 23. listopadu 2021, Rada v. Hamás, C-833/19 P, EU:C:2021:950, bod 50 a citovaná judikatura).
- 27 Kasační opravný prostředek, který tyto náležitosti nesplňuje, totiž nemůže být předmětem právního posouzení, takže Soudní dvůr nemůže splnit úkol, který mu v dané oblasti přísluší, a vykonat přezkum legality (usnesení ze dne 19. června 2015, Makhlouf v. Rada, C-136/15 P, EU:C:2015:411, bod 25, a rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Inpost Paczkomaty v. Komise, C-431/19 P a C-432/19 P, EU:C:2020:1051, bod 31, jakož i citovaná judikatura).
- 28 Pokud jde v projednávané věci o šestý důvod kasačního opravného prostředku, jak tvrdí Rada, kasační opravný prostředek nesplňuje požadavky vyžadované touto judikaturou. Argumentace navrhovatele na podporu tohoto důvodu kasačního opravného prostředku totiž neodkazuje na žádný konkrétní bod napadeného rozsudku a neumožňuje identifikovat důvody Tribunálu, které jej v rámci úvah uvedených v bodech 79 až 176 tohoto rozsudku vedly k tomu, že v bodě 177 napadeného rozsudku potvrdil, že zařazení navrhovatelova jména na sporné seznamy bylo odůvodněné, jsou stíženy nesprávným právním posouzením.
- 29 Naproti tomu, kasační opravný prostředek umožňuje identifikovat kritizované body napadeného rozsudku v rámci prvního až pátého a osmého důvodu kasačního opravného prostředku, a sice body 161 až 164 uvedeného rozsudku, a uvádí důvody, proč jsou tyto body podle navrhovatele stíženy nesprávným právním posouzením, což Soudnímu dvoru umožňuje vykonat přezkum legality. Totéž platí pro sedmý důvod kasačního opravného prostředku, který se týká bodu 167 uvedeného rozsudku.
- 30 Z toho vyplývá, že první až pátý, sedmý a osmý důvod kasačního opravného prostředku jsou přípustné a šestý důvod kasačního opravného prostředku musí být odmítnut jako nepřipustný.

K věci samé

K prvnímu až čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastníků řízení

- 31 V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel tvrdí, že Tribunál v bodech 161 až 164 napadeného rozsudku zkreslil důkazy pocházející z internetové stránky Pro-justice. Tribunál podle jeho názoru změnil a zkreslil původní text článku zveřejněného na těchto internetových stránkách tím, že tvrzení autora tohoto článku prezentoval jako prokázané skutečnosti, a to bez ohledu na výhrady a opatrnost autora, který použil výraz „obvinění“ a ve dvou případech příslovce „údajně“. Dále Tribunál nesprávně odkázal na potvrzení obchodních výměn zmiňovaných jedním z vůdců ISIL, jelikož odkaz URL uvedený v poznámce pod čarou tohoto článku odkazuje na neexistující stránku. Toto potvrzení není každopádně prokázáno ani podpořeno jiným zdrojem a uvedený článek postrádá přesnost, pokud jde o to, že navrhovatel se spolu se svým bratrem, Samerem Fozem, údajně podíleli na transakcích s ISIL.
- 32 V rámci druhého až čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel tvrdí, že Tribunál zkreslil důkazy pocházející z internetové stránky The Syria Report, z novinového článku na internetových stránkách agentury Reuters, jakož i z internetových stránek Arab News a Al Arabiya, pokud jde o společnost ASM International General Trading. V tomto ohledu internetové stránky The Syria Report odkazují na dceřinou společnost společnosti Aman Holding, a nikoli na osobní zapojení navrhovatele do transakcí s ISIL. Novinový článek na internetových stránkách agentury Reuters se týkal společnosti Aman Group nebo Aman Holding, a nikoli navrhovatele nebo ISIL. Konečně internetové stránky Arab News a Al Arabiya nezmiňují ISIL, ale pouze společnost ASM International General Trading.
- 33 Tribunál si přitom podle názoru navrhovatele protiřečí, neboť nejprve v bodě 137 napadeného rozsudku uznal, že navrhovatel prodal své podíly společnosti Aman Holding přede dnem přijetí sporných aktů a po tomto prodeji již nezastával v této společnosti žádnou odpovědnou funkci. Dále Tribunál uvedl, že v souvislosti s těmito akty Rada nemůže poukazovat na podíl navrhovatele ve společnosti Aman Holding za účelem prokázání vazby mezi ním a jeho bratrem, Samerem Fozem. V bodě 137 napadeného rozsudku tedy byla podle navrhovatele vyvrácena správnost článku na internetové stránce The Syria Report, který je podle něj neaktuální. Totéž podle navrhovatele platí pro novinový článek na internetových stránkách agentury Reuters.
- 34 Navrhovatel uvádí, že Tribunál si rovněž protiřečí, jestliže připustil, že společnost ASM International General Trading byla zrušena, a v bodě 155 napadeného rozsudku měl za to, že obchodní vazby mezi navrhovatelem a jeho bratrem, Samerem Fozem, v rámci společnosti ASM International General Trading nebyly dostatečně podloženy, pokud jde o akty o ponechání na seznámech z roku 2020 a o sporné akty. Důkazy pocházející z internetových stránek Arab News a Al Arabiya jsou tedy rovněž neaktuální.
- 35 Navrhovatel tvrdí, že Tribunál se tím, že měl za to, že důkazy pocházející z těchto čtyř internetových stránek mohou potvrdit vazbu mezi navrhovatelem a jeho bratrem, Samerem Fozem, v rámci transakcí s ISIL, ačkoli tyto důkazy takovou vazbu neprokazují, dopustil nekonzistentnosti a zkreslil skutkový stav. Všechny tyto důkazy tedy podle něj musí být vyloučeny ze souboru nepřímých důkazů použitých Tribunálem.

- 36 Podle názoru Rady jsou první až čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku neopodstatněné.

– *Závěry Soudního dvora*

- 37 Podle ustálené judikatury platí, že v rámci kasačního opravného prostředku není Soudní dvůr příslušný ke zjišťování skutkového stavu ani v zásadě k hodnocení důkazů, které Tribunál přijal na podporu tohoto skutkového stavu. Pokud byly tyto důkazy získány řádně a byly dodrženy obecné právní zásady a procesní pravidla použitelná v oblasti důkazního břemene a provádění důkazů, přísluší pouze Tribunálu, aby posoudil hodnotu, kterou je třeba přiznat důkazům, které mu byly předloženy, ledaže byly zkresleny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. října 2020, *Cham Holding v. Rada*, C-261/19 P, EU:C:2020:781, bod 66 a citovaná judikatura).
- 38 O takové zkreslení se jedná, pokud se posouzení existujících důkazů jeví zjevně nesprávné, aniž byly uplatněny nové důkazy. Toto zkreslení však musí zjevně vyplývat z písemností ve spisu, aniž je nutné provést nové posouzení skutkového stavu a důkazů. Kromě toho pokud navrhovatel tvrdí, že došlo ke zkreslení důkazů, musí přesně označit důkazy, jež byly Tribunálem zkresleny, a prokázat pochybení v jeho analýze, které ho vedlo při jeho posouzení k tomuto zkreslení (rozsudek ze dne 29. listopadu 2018, *Bank Tejarat v. Rada*, C-248/17 P, EU:C:2018:967, bod 44 a citovaná judikatura).
- 39 Pokud jde v projednávané věci o výňatek ze zprávy z internetové stránky Pro-justice, který Tribunál podle prvního důvodu kasačního opravného prostředku zkreslil, je pravda, že Tribunál tento výňatek v bodě 162 napadeného rozsudku necitoval doslovně, nýbrž v podstatě odkázal na jeho obsah, přičemž použil více afirmativní formulaci a nezmínil ani výraz „obvinění“ ani příslovce „údajně“, které tato zpráva obsahovala. Posouzení tohoto důkazu Tribunálem se však nejvíce jeví jako zjevně nesprávné, neboť z této zprávy vyplývá, že jmenovaný vůdce ISIL potvrdil, že navrhovatel a jeho bratr, Samer Foz, byli zapojeni do různých obchodních aktivit s ISIL jménem syrského režimu. Kromě toho, i když navrhovatel tvrdí, že odkaz URL citovaný v poznámce pod čarou již není aktivní, z bodu 162 tohoto rozsudku nevyplývá, že Tribunál založil své posouzení na tomto zdroji. V každém případě jediný dokument předložený navrhovatelem neumožňuje prokázat, že tento odkaz nebyl dříve aktivní, zejména v okamžiku, kdy Tribunál uvedenou zprávu zohlednil.
- 40 Je třeba dodat, že v bodě 111 napadeného rozsudku, který není v rámci kasačního opravného prostředku zpochybněn, měl Tribunál za to, že tato zpráva z internetové stránky Pro-justice představuje smysluplný a důvěryhodný důkaz. Pokud tedy navrhovatel tvrdí, že uvedená zpráva nebyla dostatečně přesná, je třeba tento argument odmítnout jako neopodstatněný.
- 41 Pokud jde o druhý až čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku, v nichž navrhovatel tvrdí, že Tribunál zkreslil důkazy vycházející z internetových stránek The Syria Report, Reuters, jakož i Arab News a Al Arabiya, které jsou rovněž uvedeny ve zmíněném bodě 162, navrhovatel přesně neuvádí, v čem spočívá toto zkreslení, ale pouze tvrdí, že tyto stránky nemohly prokázat ani potvrdit existenci obchodní vazby mezi ním a jeho bratrem, Samerem Fozem, jelikož tyto důkazy neodkazovaly na něj osobně, ani na ISIL v případě některých z nich, nýbrž na společnosti, tj. na Aman Group, Aman Holding a na jednu z jejích dceřiných společností, jakož i na společnost ASM International General Trading.

- 42 Pokud navrhovatel tvrdí, že se jednalo o neaktuální nebo zastaralé důkazy vzhledem k tomu, že dne 7. října 2020 prodal své podíly ve společnosti Aman Holding a že společnost ASM International General Trading byla dne 25. února 2020 zrušena, jak Tribunál konstatoval v bodech 133 a 149 napadeného rozsudku, navrhovatel tento argument podle všeho již předložil Tribunálu, jak vyplývá z bodů 103 až 112 tohoto rozsudku.
- 43 Stejně tak navrhovatel již před Tribunálem tvrdil, že jeho jméno nebylo uvedeno v několika člancích pocházejících z těchto internetových stránek, jak vyplývá z bodů 98 až 102 tohoto rozsudku.
- 44 Tribunál měl přitom v bodech 98 až 112 uvedeného rozsudku, které nebyly v rámci projednávaného kasačního opravného prostředku kritizovány, za to, že se jednalo o spolehlivé a relevantní důkazy podobně jako důkazy získané z internetové stránky Pro-justice.
- 45 Ze všech těchto skutečností vyplývá, že touto argumentací, jakož i argumentací uplatněnou ve zbývajících částech na podporu prvního důvodu kasačního opravného prostředku se navrhovatel ve skutečnosti snaží dosáhnout nového posouzení skutkového stavu a důkazů Soudním dvorem, které na základě judikatury citované v bodě 37 tohoto rozsudku nespadá do jeho pravomoci v rámci řízení o kasačním opravném prostředku. Proto je taková argumentace nepřipustná.
- 46 Konečně argument, že existuje rozpor mezi odůvodněním Tribunálu uvedeným v bodech 137 a 155 napadeného rozsudku a odůvodněním uvedeným v bodech 162 až 164 tohoto rozsudku vychází z nesprávného výkladu uvedeného rozsudku. Jak správně tvrdí Rada, závěry Tribunálu v posledně uvedených bodech totiž na rozdíl od toho, co Tribunál uvádí v bodech 137, 144 a 155 téhož rozsudku, nespočívají na zapojení navrhovatele do těchto společností k určitému datu. Kromě toho zejména z bodů 129, 143, 145 a 146 napadeného rozsudku, které nebyly v rámci tohoto kasačního opravného prostředku zpochybněny, vyplývá, že navrhovatel byl skutečně zapojen do těchto společností spolu se svým bratrem, Samerem Fozem, před uskutečněním tohoto prodeje a této likvidace společnosti. Tento argument tudíž musí být odmítnut za neopodstatněný.
- 47 Z toho vyplývá, že první až čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je třeba zčásti odmítnout jako nepřipustné a zčásti zamítnout jako neopodstatněné.

K pátému důvodu kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastníků řízení

- 48 V rámci pátého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel tvrdí, že Tribunál nesprávně použil judikaturu vycházející z rozsudků ze dne 21. dubna 2015, Anbouba v. Rada (C-605/13 P, EU:C:2015:248) a Anbouba v. Rada (C-630/13 P, EU:C:2015:247), když měl v bodě 164 napadeného rozsudku za to, že Rada právně dostačujícím způsobem prokázala vazbu, která existovala mezi ním a jeho bratrem, Samerem Fozem, z důvodu jejich různých činností vyvíjených jménem syrského režimu s ISIL, a tudíž vyhověla požadavku existence souboru dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů ve smyslu této judikatury. Navrhovatel má za to, že soubor nepřímých důkazů použitých Tribunálem je bezpředmětný, jelikož důkazy pocházející z internetových stránek Pro-justice a The Syria Report, z novinového

článku zveřejněného na internetové stránce agentury Reuters, a pokud jde o společnosti ASM International General Trading LLC, z internetových stránek Arab News a Al Arabiya byly zkresleny.

- 49 Rada tvrdí, že pátý důvod kasačního opravného prostředku není opodstatněný.

– *Závěry Soudního dvora*

- 50 V projednávané věci argumentace navrhovatele uplatněná na podporu pátého důvodu kasačního opravného prostředku předpokládá, že Tribunál zkreslil, jak tvrdil na podporu prvního až čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, důkazy pocházející z internetových stránek uvedených v bodě 162 napadeného rozsudku, které vedly Tribunál k tomu, že v bodě 164 tohoto rozsudku potvrdil, že pokud jde o část odůvodnění sporných aktů týkající se vazby mezi navrhovatelem a jeho bratrem, Samerem Fozem, z důvodu jejich různých činností vyvíjených jménem syrského režimu s ISIL, Rada předložila soubor dostatečně konkrétních, přesných a shodujících se nepřímých důkazů ve smyslu judikatury vycházející z rozsudků ze dne 21. dubna 2015, Anboubá v. Rada (C-605/13 P, EU:C:2015:248) a Anboubá v. Rada (C-630/13 P, EU:C:2015:247), citované v bodě 158 napadeného rozsudku.
- 51 Vzhledem k tomu, že z odpovědi na první až čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku uvedené v bodě 47 tohoto rozsudku vyplývá, že výtky navrhovatele, že napadený rozsudek byl tímto způsobem zkreslen, nebyla úspěšná, pátý důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut jako neúčinný.

K osmému důvodu kasačního opravného prostředku

– *Argumentace účastníků řízení*

- 52 V rámci osmého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel tvrdí, že Tribunál nesprávně použil pravidla upravující důkazní břemeno, když měl v bodě 163 napadeného rozsudku za to, že tvrzení, že vyvíjel různé činnosti s ISIL a se svým bratrem, Samerem Fozem, jménem syrského režimu, nemůže být zpochybněno jeho údajně nepodloženým argumentem, podle něhož tato obvinění vyplývají z „kategorických“ a podle názoru Tribunálu „neopodstatněných“ tvrzení. V tomto ohledu navrhovatel vždy popíral, že měl jakoukoli vazbu na ISIL, a prokázání opaku znamená prokázání negativní skutečnosti, a tudíž *probatio diabolica*. Navrhovatel má za to, že důkazní břemeno nesla na základě judikatury Soudního dvora Rada, která – jak již bylo prokázáno – předložila nedostatečné důkazy, které byly zkresleny Tribunálem.
- 53 Rada tvrdí, že tento důvod kasačního opravného prostředku není opodstatněný.

– *Závěry Soudního dvora*

- 54 V rámci osmého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel v podstatě tvrdí, že se Tribunál v bodě 163 napadeného rozsudku dopustil porušení pravidel týkajících se důkazního břemene, jelikož měl za to, že závěr, ke kterému dospěl, o dostatečné podloženosti části odůvodnění z roku 2021, týkající se různých činností s ISIL, které navrhovatel a jeho bratr, Samer Foz, prováděli jménem syrského režimu, nebyl zpochybněn neprokázaným tvrzením navrhovatele, že tato obvinění jsou výsledkem ničím nepodložených tvrzení.

- 55 Z této úvahy Tribunálu přitom nevyplývá, že porušil pravidla týkající se důkazního břemene.
- 56 V tomto ohledu je třeba poznamenat, že uvedená úvaha je založena na autonomním posouzení důkazů – uvedených v bodě 162 napadeného rozsudku – předložených Radou Tribunálem, v souvislosti s nimiž Soudní dvůr na rozdíl od hypotézy navrhovatele předložené v jeho argumentaci a jak vyplývá z bodů 39 až 47 tohoto rozsudku, nekonstatoval, že došlo ke zkreslení ze strany Tribunálu. Kromě toho Tribunál podle všeho posoudil relevanci a věrohodnost důkazů předložených Radou nejen v bodech 98 až 112 napadeného rozsudku, ale rovněž s ohledem na podmínky stanovené v čl. 27 odst. 3 a čl. 28 odst. 3 rozhodnutí 2013/255, ve znění rozhodnutí 2015/1836, v bodech 170 až 176 uvedeného rozsudku, přičemž tyto jednotlivé body nebyly v rámci kasačního opravného prostředku zpochybněny.
- 57 A konečně, navrhovatel neuvádí, že Tribunálu předložil důkazy, kterými se tento soudní orgán nezabýval.
- 58 Z toho vyplývá, že pod rouškou důvodu, vycházejícího z údajného porušení pravidel upravujících důkazní břemeno, navrhovatel ve skutečnosti Soudní dvůr žádá, aby znovu posoudil důkazy předložené Tribunálu, jakož i hodnotu, kterou jim tento soudní orgán přiznal, což se na základě judikatury uvedené v bodě 37 tohoto rozsudku vymyká jeho pravomoci v rámci řízení o kasačním opravném prostředku.
- 59 S ohledem na tyto úvahy je třeba osmý důvod kasačního opravného prostředku odmítnout jako nepřipustný.

K sedmému důvodu kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastníků řízení

- 60 V rámci sedmého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel tvrdí, že Tribunál v bodě 167 napadeného rozsudku zkreslil skutkové okolnosti týkající se neexistence vazby mezi ním a jeho bratrem, Samerem Fozem, když měl za to, že navrhovatel v písemných podáních netvrdil, že přerušil vztahy se Samerem Fozem nebo že se od něj distancoval. Navrhovatel v písemných podáních mnohokrát uvedl, že již nemá žádný obchodní nebo profesní vztah se svým bratrem Samerem Fozem, zejména v bodech 92 až 99 své repliky před Tribunálem, kde především uvedl, že v době podání žaloby, kterou bylo zahájeno řízení v prvním stupni, nebyl se svým bratrem, Samerem Fozem, spojen v žádném obchodě, společnosti, partnerství nebo projektu.
- 61 Podle názoru Rady není tento důvod kasačního opravného prostředku opodstatněný.

– Závěry Soudního dvora

- 62 V rámci sedmého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel Tribunálu vytýká, že zkreslil tvrzení obsažená v jeho písemných podáních, když měl v bodě 167 napadeného rozsudku za to, že navrhovatel netvrdil, že přerušil vztahy se Samerem Fozem nebo že se od něj distancoval, ačkoli v nich právě uvedl, že s ním již neudržoval žádný obchodní vztah.

- 63 Tyto úvahy uvedené v první větě tohoto bodu 167 jsou však pouze jedním z důvodů na podporu závěru Tribunálu týkajícího se vazby navrhovatele na osobu, na kterou se vztahují omezující opatření, který je založen především na důvodech uvedených v bodech 165 a 166 tohoto rozsudku, v nichž byla prokázána existence současných nebo minulých obchodních vazeb mezi navrhovatelem a jeho bratrem, Samerem Fozem. Posledně uvedené důvody buď nebyly v kasačním opravném prostředku uvedeny, nebo byly v rozsahu, v němž se opírají o body 162 až 164 tohoto rozsudku, neúspěšně kritizovány v prvním až pátém a osmém důvodu, jak vyplývá z bodů 47, 51, a 59 tohoto rozsudku.
- 64 Vzhledem k tomu, že uvedené důvody právně dostačujícím způsobem podporují závěr vyvozený z druhé věty bodu 167 napadeného rozsudku, případné zkreslení, kterým argumentuje navrhovatel, nemůže vést ke zrušení napadeného rozsudku, ani kdyby bylo prokázáno. Z toho vyplývá, že sedmý důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut jako irelevantní.
- 65 Vzhledem k tomu, že žádnému z důvodů kasačního opravného prostředku nebylo vyhověno, je třeba kasační opravný prostředek v plném rozsahu zamítnout.

K nákladům řízení

- 66 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 tohoto jednacího řádu, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 67 Vzhledem k tomu, že Rada požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatel neměl ve věci úspěch, je důvodné, aby nesl vlastní náklady řízení a nahradil náklady řízení vynaložené Radou.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Amer Foz ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Radou Evropské unie.

Podpisy